GEBELERİN AKILCI İLAÇ KULLANIMI VE SAĞLIK OKURYAZARLIK DURUMLARI İLE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gebelik döneminde kadınlar var olan veya yeni gelişen sağlık problemleri nedeniyle ilaç kullanmak zorunda kalabilmektedirler. Gebelikte kullanılan ilaç hem annenin hem de anne karnındaki bebeğin sağlığını yakından ilgilendirmektedir. Bu nedenle gebelikte kullanılan ilaçların akılcı kullanılması önemli bir konudur. Akılcı ilaç kullanımı, hastaların tedavisine uygun ilacı, uygun dozda, yeterli sürede ve en az maliyetle güvenli kullanması anlamına gelmektedir.

Sağlık okuryazarlığı ise bireylerin sağlığın korunması ve sürdürülmesi için bireyin sağlık bilgisine ulaşma, anlama ve kullanma becerisi olarak tanımlanmaktadır. Sağlık okuryazarlığı düzeyinin artması toplumsal refahı da artırmaktadır. Sağlık okuryazarlığı yüksek bireyler sağlık sorunları karşısında daha bilinçli hareket edebilmektedirler. Gebelik dönemi kadınların sağlıkla ilgili bilgi ve davranışları öğrenmeye açık ve istekli oldukları bir dönemdir. Bu nedenle bu tez gebelerin akılcı ilaç akılcı ilaç kullanımı ve sağlık okuryazarlık düzeyini belirlemek ve ikisi arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Tezde akılcı ilaç kullanımı ve sağlık okuryazarlık düzeyini belirlemek için bilimsel olarak hazırlanmış ve kanıtlanmış soru formları kullanılmıştır.

Bu tezde çalışmaya katılan gebelerin yüzde yüz ile tamamı gebelikleri sırasında herhangi bir ilacı kullanmak durumunda kaldıklarını ifade etmişlerdir ve gebelerin dörtte üçünün akılcı ilaç kullanımı bilgisine sahip oldukları bulunmuştur.

Gebelerin sağlık okuryazarlığı düzeyinin ise yetersiz ve yeterli düzey arasında olan “sorunlu-sınırlı düzeyde olduğu belirlenmiştir. Tez de bulunan önemli bir sonuç, gebelerin sağlık okuryazarlık düzeyinin yükselmesi akılcı ilaç kullanımı bilgisine sahip olma düzeyini de yükseltmekte ve etkilemektedir.

Bu tezden çıkan sonuçlara göre, gebelerin sağlık okuryazarlığı düzeyini yükseltmek yalnızca ilaç kullanımı konusuna olumlu katkı sağlamanın yanı sıra anne ve bebek sağlığına da olumlu katkı sağlayacak bir konu olduğu söylenebilir. Bu nedenle gebelerin sağlık okuryazarlığı düzeyinin yükseltilmesine ihtiyaç vardır. Gebelerin sağlık okuryazarlık düzeyini yükseltmek sadece onların üzerine düşen bireysel bir görev değildir. Bunu sağlamak için bireyin kendisi, yakınları ile birlikte sağlık hizmeti sektörü, sağlık çalışanları, resmi ve sivil kuruluşlar, sosyal medya ve eğitim-öğretim hizmetleri çok yönlü hareket etmeli ve sağlık refahı için sağlık okuryazarlığı düzeyi yükseltilmelidir.